

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

10 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 74

31-01-2024 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

കടുവകളുടെ അക്രമണത്തിൽ നിന്നും കർഷകർക്ക് സംരക്ഷണം

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center"> ശ്രീ. എൻ. ഷംസുദ്ദീൻ, ശ്രീ. പി. കെ. ബഷീർ, ശ്രീ. കുറുക്കോളി മൊയ്തീൻ, പ്രൊഫ. ആബിദ് ഹുസൈൻ തങ്ങൾ </p>	<p align="center"> ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ (വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി) </p>
<p>(എ) വയനാട് കൂടല്ലൂരിലെ യുവ കർഷകനെ കടുവ കൊന്ന സംഭവത്തെ തുടർന്ന് ഈ മേഖലയിലെ കർഷകർക്കുണ്ടായിരിക്കുന്ന ആശങ്കകൾ പരിഹരിക്കാൻ സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ സംബന്ധിച്ച വിശദാംശം നൽകുമോ;</p>	<p>(എ) 2023 ഡിസംബർ മാസത്തിൽ വയനാട് കൂടല്ലൂരിൽ പ്രജീഷ് എന്ന യുവാവ് കടുവയുടെ അക്രമണത്തിൽ മരണപ്പെടുകയുണ്ടായി. പ്രസ്തുത സംഭവത്തെ തുടർന്ന് ഉടൻ തന്നെ ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റാഫീസർ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വനം വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ സ്ഥലത്തെത്തുകയും നാഷണൽ ടൈഗർ കൺസർവേഷൻ അതോറിറ്റിയുടെ സ്റ്റാൻഡേർഡ് ഓപ്പറേറ്റിംഗ് പ്രൊസീഡ്യൂർ പ്രകാരം കടുവയെ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും മറ്റ് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നതിനും ഒരു എക്സ്പെർട്ട് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുകയും ജനങ്ങളുടെ സുരക്ഷയെ മുൻനിർത്തി ടി കടുവ ആളെ ആക്രമിച്ചു കൊലപ്പെടുത്തിയ കടുവയാണെന്ന് സ്ഥിരീകരിച്ചതിനുശേഷം പ്രസ്തുത പ്രദേശത്തുനിന്നും എലിമിനേറ്റ് ചെയ്യുന്നതിന് കമ്മിറ്റിയുടെ നിർദ്ദേശം സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതേ തുടർന്ന് ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡൻ ടി കടുവയെ കൂടുവെച്ചോ, മയക്കവെടി വെച്ചോ പിടികൂടുന്നതിന് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതേ തുടർന്ന് പ്രദേശത്ത് കൂടുകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും, ടി കടുവയെ കണ്ടു പിടിക്കുന്നതിനായി വിവിധ ടീമുകൾ രൂപീകരിച്ച് തെരച്ചിൽ നടത്തുകയും ഉണ്ടായി. പ്രദേശത്തുടനീളം ക്യാമറകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും, ഡ്രോൺ ഉൾപ്പെടെയുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് കടുവയ്ക്കായി തെരച്ചിൽ നടത്തുകയും ചെയ്തു. ക്യാമറയിൽ ലഭിച്ച ചിത്രങ്ങളിൽനിന്നും പ്രസ്തുത കടുവയെ തിരിച്ചറിയുകയും ചെയ്തു. ഇത്തരത്തിൽ നിരീക്ഷണവും തിരച്ചിലും നടത്തിവരവെ 2023 ഡിസംബർ 18 ന് കടുവ കൂടല്ലൂർ പ്രദേശത്ത് പ്രജീഷിനെ ആക്രമിച്ച സ്ഥലത്തിന് അടുത്തുതന്നെ സ്ഥാപിച്ച കൂട്ടിൽ</p>

അകപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ടി കടുവ പ്രജീഷിനെ ആക്രമിച്ച് കൊലപ്പെടുത്തിയ കടുവ തന്നെയാണെന്ന് മുൻപ് ലഭിച്ച ചിത്രങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്ത് സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ടി കടുവയെ തൃശൂർ ജില്ലയിലെ പുത്തൂർ സുവോളജിക്കൽ പാർക്കിലേക്ക് മാറ്റുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ കർഷകന്റെ മരണത്തിന് കാരണമായ കടുവയെ പിടികൂടി പ്രദേശത്തെ കർഷകരുടെ ആശങ്കകൾ പരിഹരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്.

കൂടാതെ കടുവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വന്യമൃഗങ്ങൾ ജനവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ എത്തിപ്പെടുന്നത് പ്രതിരോധിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി വനാതിർത്തിയോട് ചേർന്ന് വരുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ കടുവയുടെയും മറ്റ് ആക്രമണകാരികളായ വന്യമൃഗങ്ങളുടെയും സാന്നിധ്യം മുൻകൂട്ടി മനസിലാക്കി നടപടിയെടുക്കുന്നതിന് ക്യാമറകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. അടിയന്തിര നടപടികൾക്ക് ജില്ലാതല കൺട്രോൾ റൂം പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നുണ്ട്. കന്നുകാലികൾ കടുവകളാൽ ആക്രമിക്കപ്പെടുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ നടപ്പിലാക്കേണ്ട പദ്ധതി നിർവ്വഹണം സംബന്ധിച്ച Standard Operating Procedure തയ്യാറാക്കി പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. മനുഷ്യർ കൂടുതലായി അധിവസിക്കുന്നിടങ്ങളിൽ കടുവകളുടെ സാന്നിധ്യം മൂലമുള്ള അടിയന്തിര സാഹചര്യം നേരിടുന്നതിലേക്ക് Standard Operating Procedure തയ്യാറാക്കി പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അടിയന്തിര ഘട്ടങ്ങളിലും, കടുവയുടെ സാന്നിധ്യം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നിടങ്ങളിലും വനം വകുപ്പ് സ്വയംമേവ കൂടുകൾ സ്ഥാപിച്ചു വരുന്നു. ജനജാഗ്രത സമിതികളുടെ യോഗങ്ങൾ നിരന്തരം സംഘടിപ്പിച്ച് ഇക്കാര്യങ്ങളിൽ സ്വീകരിക്കേണ്ട മുൻകരുതലുകൾ വിലയിരുത്തി സമയബന്ധിത നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. ഫണ്ട് ലഭ്യമാക്കി കൂടുതൽ ക്യാമറ ട്രാപ്പുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഫണ്ടിന്റെ ലഭ്യതക്കനുസരിച്ച് വന്യമൃഗശല്യം കൂടുതലുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ സാധ്യമായ സ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം സൗരോർജ്ജവേലികൾ സ്ഥാപിച്ചു വരുന്നു. നാട്ടിലിറങ്ങുന്ന വന്യമൃഗങ്ങളെ തിരികെ കാട്ടിലേക്ക് വിടുന്നതിന് ആർആർടി -കളുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

(ബി) വയനാട് ദേശീയ കടുവാ സംരക്ഷണ മേഖലയിൽ കടുവകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വന്യജീവികളുടെ എണ്ണം കാടിന് താങ്ങാവുന്നതിൽ അധികമാണെന്ന് പരിശോധിച്ചിട്ടുണ്ടോ;

(ബി) വനം പോലുള്ള ആവാസവ്യവസ്ഥയ്ക്ക് അതിന്റേതായ സത്തുലിതാവസ്ഥ നിലവിലുള്ളതാണ്. പ്രസ്തുത ആവാസവ്യവസ്ഥയിലെ ആഹാര ശൃംഖലയിൽ സസ്യങ്ങളും സസ്യഭുക്കുകളും മാംസഭുക്കുകളുമായ വന്യമൃഗങ്ങൾ സഹവസിക്കുന്നു. സസ്യഭുക്കുകളുടെ എണ്ണം പൂർണ്ണ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ക്ഷേത്രയോഗ്യമായ

സസ്യങ്ങളുടെ സാന്ദ്രതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സസ്യഭൂമികളുടെ എണ്ണം കൂടുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ അവയെ ഭക്ഷിച്ച് ജീവിക്കുന്ന മാംസഭൂമികളുടെയും എണ്ണം ആനുപാതികമായി കൂടുന്നതും, തദാദാര സസ്യഭൂമികളുടെ എണ്ണം കുറയുന്നതും അതുവഴി ടി സസ്യഭൂമികളെ ഭക്ഷിച്ചു ജീവിക്കുന്ന മാംസഭൂമികളുടേയും എണ്ണം കുറയുന്നതുമാണ്. ഇരയുടെ എണ്ണത്തിലും അവയെ ഭക്ഷിച്ചു ജീവിക്കുന്ന മാംസഭൂമികളായ വന്യമൃഗങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിലുമുള്ള പാരസ്പര്യം ചെറിയ ഏറ്റക്കുറച്ചിലുകൾക്കുള്ളിൽ നിലനിൽക്കുന്നതായി ശാസ്ത്രീയമായി തെളിയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ്.

വയനാട് ലാൻറ്സ്കേപ്പിൽ 2023- ലെ കടുവകളുടെ കണക്കെടുപ്പിൽ 84 കടുവകളെയാണ് കണ്ടെത്തിയത്. വയനാട് ലാൻറ്സ്കേപ്പിൽ കടുവകളുടെ സാന്ദ്രത നിലവിൽ ഓരോ 100 ചതുരശ്ര കിലോമീറ്ററിനും 7.7 ആണ്. ഇത് 2018-ൽ രേഖപ്പെടുത്തിയ കടുവകളുടെ സാന്ദ്രതയെക്കാൾ (9.33/100 ച.കി.മീ) കുറവാണ്. 2018-ലെ കണക്കെടുപ്പിൽ 120 കടുവകളെയാണ് വയനാട് ലാൻറ്സ്കേപ്പിൽ കണ്ടെത്തിയിരുന്നത്. 2023 ലെ കണക്കെടുപ്പിൽ കണ്ടെത്തിയ 84 കടുവകളിൽ 45 എണ്ണം (54%) മുൻകാലങ്ങളിൽ (2016, 2018, 2022) ലഭിച്ചതും ബാക്കിയുള്ള 39 എണ്ണം (46%) ഇതുവരെ ക്യാമറ ട്രാപ്പുകളിൽ ലഭിക്കാതിരുന്നവയുമാണ്.

വയനാട് ലാൻറ്സ്കേപ്പ് കർണ്ണാടക സംസ്ഥാനത്തിലെ നാഗർഹോളെ, ബന്ദിപ്പൂർ, BRT എന്നീ സംരക്ഷിത മേഖലകളും തമിഴ്നാട്ടിലെ മുതുമലൈ, സത്യമംഗലം എന്നീ സംരക്ഷിത മേഖലകളും ഉൾപ്പെട്ട വലിയൊരു ലാൻറ്സ്കേപ്പിന്റെ ഭാഗമായതിനാൽ കടുവകളുടെ അന്തർ സംസ്ഥാന സഞ്ചാരങ്ങൾ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ആയത് അനുസരിച്ച് അവയുടെ കണക്കെടുപ്പിൽ വ്യതിയാനങ്ങൾ സംഭവിക്കാറുണ്ട്. 2022-ൽ അഖിലേന്ത്യാതലത്തിൽ നടന്ന കടുവകളുടെ കണക്കെടുപ്പിന്റെ സംക്ഷിപ്ത റിപ്പോർട്ട് ഇത് ശരിവെക്കുന്നു. 2022-ലെ കണക്ക് പ്രകാരം നാഗർഹോളയിലെയും, ബന്ദിപ്പൂരിലെയും കടുവകളുടെ എണ്ണം കൂടിയതായും എന്നാൽ അതേ ലാൻറ്സ്കേപ്പിന്റെ ഭാഗമായ വയനാട് ലാൻറ്സ്കേപ്പിൽ കടുവകളുടെ എണ്ണം കുറഞ്ഞതായും രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 2023-ലെ കണക്കെടുപ്പിൽ വയനാട് ലാൻറ്സ്കേപ്പിൽ ലഭിച്ച 84 കടുവകളിൽ 39 എണ്ണം (46%) ഇതിന് മുൻപ് നടന്ന

		<p>കണക്കെടുപ്പുകളിൽ (2016, 2018, 2022) ക്യാമറ ട്രാപ്പുകളിൽ ലഭിക്കാതിരുന്നവയാണ് എന്ന കാര്യവും കടുവകളുടെ അന്തർസംസ്ഥാന സഞ്ചാരങ്ങൾ ശരിവെക്കുന്നു.</p>
(സി)	<p>കടുവകളുടെ നിരന്തര അക്രമണത്തിൽ നിന്നും കർഷകരുടെ ജീവനും സ്വത്തും സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് ഏർപ്പെടുത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സ്ഥിര സംവിധാനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് വിശദമാക്കുമോ ;</p>	<p>(സി) വയനാട്ടിൽ ജനവാസ മേഖലകളിൽ കടുവയുടെ സാന്നിധ്യം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലും കൃത്യമായി സ്റ്റാൻഡേർഡ് ഓപ്പറേറ്റിംഗ് പ്രൊസീജിയർ പാലിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ കടുവയെ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനായി ക്യാമറകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും, ആവശ്യമെങ്കിൽ കൂടുകൾ സ്ഥാപിച്ച് പിടികൂടി ജനവാസമേഖലയിൽനിന്ന് മാറ്റുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്. അതോടൊപ്പം റാപ്പീഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകളെ ഉപയോഗിച്ച് പട്രോളിംഗും നിരീക്ഷണവും ശക്തിപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ വനാതിർത്തിയോട് ചേർന്നുള്ള ജനവാസമേഖലകളിൽ അടിക്കാടുകൾ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനും, കന്നുകാലി, ആട് എന്നിവയ്ക്ക് ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷ നൽകുന്നതിനും മറ്റും ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, മൃഗസംരക്ഷണവകുപ്പ് എന്നിവരുടെ സഹകരണത്തോടെയും ജനജാഗ്രതാ സമിതിയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും കർഷകരുടെ ജീവനും സ്വത്തിനും സംരക്ഷണം നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നുണ്ട്.</p>
(ഡി)	<p>നാടിറങ്ങാൻ സാധ്യതയുള്ള കടുവകളെ നിരീക്ഷിച്ച് അക്രമണങ്ങൾ തടയുന്നതിന് അടിയന്തര നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ?</p>	<p>(ഡി) ഇര തേടാൻ വയ്യാത്തവിധം പരിക്ക് പറ്റിയതും വാർദ്ധക്യസഹജമായ അസുഖങ്ങൾ ഉള്ളതും ആയ കടുവകളാണ് കൂടുതലായും വനമേഖലക്ക് പുറത്തേക്ക് ടെറിറ്റോറിയൽ പോരാട്ടം കാരണം വനംചേരുന്നതായി കാണുന്നത്. ആയത് കണ്ടെത്തുന്നതിന് വനാതിർത്തികളിൽ ക്യാമറ ട്രാപ്പുകൾ സ്ഥാപിച്ച് നിരീക്ഷണം നടത്തി വരുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ വനാതിർത്തികളോട് ചേർന്നുള്ള വനാതിർത്തികളിൽ അടിക്കാടുകൾ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനും ടി മേഖലകളിൽ വനം ജീവനക്കാരുടെ പരിശോധനകൾ ഏർപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് സാധ്യമായ എല്ലാ മുൻകരുതലുകളും സ്വീകരിച്ച് വരുന്നുണ്ട്.</p> <p>നാടിറങ്ങാൻ സാധ്യതയുള്ള കടുവകളെ നിരീക്ഷിച്ച് ലഭ്യമായ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉപയോഗിച്ചും ദ്രുതകർമ്മസേനയുൾപ്പെടെയുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ വിന്യസിച്ചും അടിയന്തിര നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നുണ്ട്.</p>

